

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

від 20 жовтня 2021 р. № 1077
Київ

**Про затвердження Державного стандарту професійної
(професійно-технічної) освіти**

Відповідно до [частини третьої](#) статті 32 Закону України “Про професійну (професійно-технічну) освіту” Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Затвердити [Державний стандарт професійної \(професійно-технічної\) освіти](#), що додається.
2. Визнати такою, що втратила чинність, [постанову Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2002 р. № 1135](#) “Про затвердження Державного стандарту професійно-технічної освіти” (Офіційний вісник України, 2002 р., № 34, ст. 1575).
3. Міністерству освіти і науки забезпечити розроблення і затвердження державних освітніх стандартів з конкретних професій на основі Державного стандарту професійної (професійно-технічної) освіти, затвердженого цією постановою.

Прем'єр-міністр Д.ШМИГАЛЬ
України

Інд. 73

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 20 жовтня 2021 р. № 1077

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ
професійної (професійно-технічної) освіти

1. Державний стандарт професійної (професійно-технічної) освіти (далі - Державний стандарт) визначає вимоги до результатів навчання здобувачів освіти відповідного рівня, обов'язкових компетентностей, змісту професійної (професійно-технічної) освіти, освітнього рівня вступників, рівня кваліфікації випускника закладу професійної (професійно-технічної) освіти,

загального обсягу навчального навантаження, переліку основних засобів навчання.

2. Державний стандарт застосовується з метою:

створення ефективного інструменту взаємодії ринку праці та сфери освіти;

забезпечення в усіх регіонах і в різних галузях економіки, видах економічної діяльності еквівалентності професійної (професійно-технічної) освіти і визнання кваліфікацій та документів про професійну (професійно-технічну) освіту;

забезпечення належної професійної підготовки кваліфікованих робітників;

створення умов для навчання протягом життя;

інтеграції системи професійної (професійно-технічної) освіти України у світову систему освіти та європейський освітній простір.

3. У Державному стандарті терміни вживаються в такому значенні:

1) ключові компетентності - необхідні особі для розвитку протягом життя компетентності, визначені [Законом України](#) “Про освіту”;

2) компетентнісний підхід - спрямованість освітнього процесу на досягнення результатів навчання та набуття особою компетентностей, необхідних для самореалізації, особистісного розвитку, успішної професійної, соціальної та подальшої навчальної діяльності;

3) професійні компетентності - сукупність знань, умінь і навичок, професійно значущих якостей особистості, що забезпечують її здатність виконувати трудові функції, визначені відповідним професійним стандартом.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України [“Про освіту”](#), [“Про професійну \(професійно-технічну\) освіту”](#) та інших нормативно-правових актах.

4. Державний стандарт базується на компетентнісному підході, який передбачає формування у здобувача освіти обов’язкових ключових, загальних та професійних компетентностей.

5. Ключові компетентності є наскрізними і набуваються здобувачами освіти на усіх рівнях освіти.

6. Вимоги до результатів навчання здобувачів освіти відповідного рівня формуються на основі трудових функцій, що визначені професійним стандартом.

У разі відсутності професійного стандарту трудові функції визначаються за результатами проведення функціонального аналізу кваліфікаційної характеристики певної професії відповідно до методики розроблення професійних стандартів, затвердженої наказом Мінсоцполітики.

7. Зміст професійної (професійно-технічної) освіти формується описом професійних та ключових компетентностей, що визначає необхідні знання та уміння для набуття особою таких компетентностей.

8. Вимоги до обов'язкових компетентностей здобувача освіти визначаються з урахуванням професії.

Обов'язкові професійні компетентності формуються відповідно до професійного стандарту, а в разі його відсутності - за результатами проведення функціонального аналізу кваліфікаційної характеристики.

Обов'язкові ключові компетентності формуються з урахуванням їх значущості для подальшої трудової діяльності особи за певною професією.

9. Освітній рівень вступника визначається з урахуванням технологічної складності професії, умов організації праці у сфері професійної діяльності, передбачених професійним стандартом, у разі його відсутності - кваліфікаційної характеристики професії.

10. Випускнику закладу професійної (професійно-технічної) освіти, який успішно пройшов кваліфікаційну атестацію, присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень "кваліфікований робітник" з набутої професії відповідного розряду (категорії).

Порядок кваліфікаційної атестації та присвоєння кваліфікації особам, які здобувають професійну (професійно-технічну) освіту, встановлюється відповідно до законодавства.

11. Державним стандартом визначається загальний обсяг навчального навантаження, який може коригуватися відповідно до [Порядку проведення вхідного контролю знань, умінь та навичок для осіб, які приймаються на навчання за програмами перепідготовки або підвищення кваліфікації до професійно-технічних навчальних закладів](#), затвердженого наказом МОН.

Для осіб з особливими освітніми потребами зміст та обсяг освітнього процесу, строк навчання визначаються робочими навчальними планами та освітніми програмами закладу професійної (професійно-технічної) освіти, які у разі потреби можуть бути адаптовані для набуття компетентностей відповідно до індивідуального навчального плану згідно з індивідуальною програмою розвитку відповідно до [Порядку організації інклюзивного навчання у закладах професійної \(професійно-технічної\) освіти](#),

затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 636 (Офіційний вісник України, 2019 р., № 59, ст. 2031) .

12. Перелік основних засобів навчання формується на основі професійного стандарту, а в разі його відсутності - на основі кваліфікаційної характеристики професії, включає обладнання, інструменти, механізми, моделі, засоби надання послуг тощо із зазначенням їх необхідної кількості для забезпечення набуття особою компетентностей, визначених стандартом.

13. Державний стандарт є основою для розроблення державних освітніх стандартів з конкретних професій, що внесені до [Національного класифікатора України “Класифікатор професій ДК 003:2010”](#), затвердженого наказом Держспоживстандарту від 28 липня 2010 р. № 327.

14. Державні освітні стандарти з конкретних професій розробляються та затверджуються МОН за погодженням з Мінекономіки, іншими заінтересованими центральними органами виконавчої влади у разі потреби. Також державні освітні стандарти з конкретних професій надсилаються до Спільного представницького органу роботодавців на національному рівні для надання зауважень і пропозицій.

15. Порядок розроблення та затвердження державних освітніх стандартів з конкретних професій затверджується МОН.

16. Державні освітні стандарти з конкретних професій містять:

титульну сторінку, де зазначається код та назва професії відповідно до [Національного класифікатора України “Класифікатор професій ДК 003:2010”](#), затвердженого наказом Держспоживстандарту від 28 липня 2010 р. № 327, перелік професійних та освітніх кваліфікацій;

відомості про авторський колектив розробників;

загальні положення щодо виконання стандарту;

вимоги до освітнього рівня вступника, умови та специфічні вимоги, що визначають можливість особи розпочати навчання за професією;

послідовність здобуття професійних кваліфікацій за професією;

порядок присвоєння кваліфікацій та видачі відповідних документів;

перелік обов’язкових професійних і ключових компетентностей та результатів навчання;

перелік основних засобів навчання.

17. Під час розроблення державних освітніх стандартів з конкретних професій використовуються професійні стандарти, а у разі їх відсутності - кваліфікаційні характеристики професій з урахуванням вимог/потреб ринку праці.

18. Державні освітні стандарти з конкретних професій є основою для розроблення освітніх програм закладами професійної (професійно-технічної) освіти, підприємствами, установами та організаціями, що здійснюють первинну професійну підготовку, професійне (професійно-технічне) навчання, перепідготовку, підвищення кваліфікації кваліфікованих робітників.

19. Строки навчання за державними освітніми стандартами з конкретних професій визначаються освітніми програмами з урахуванням видів професійної підготовки (первинна професійна підготовка, професійне (професійно-технічне) навчання, перепідготовка, підвищення кваліфікації), форм здобуття освіти, результатів вхідного контролю, специфіки здобувачів освіти, зокрема для осіб з особливими освітніми потребами.

Державні освітні стандарти з конкретних професій є обов'язковими для виконання усіма закладами професійної (професійно-технічної) освіти, підприємствами, установами та організаціями, незалежно від їх підпорядкування та форми власності, що здійснюють підготовку кваліфікованих робітників і видають документи, [зразки](#) яких затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 22 липня 2015 р. № 645 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 73, ст. 2400).